ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์ของนักวิเคราะห์

นโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ผู้วิจัย รุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์

ประธานที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูประชีวิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง

ประเภทนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สาขาวิชาการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555

คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะที่ต้องการจำเป็นและวิธีการพัฒนา สมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์ของนักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์ของ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้ รูปแบบ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบ เป็นการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสมรรถนะที่ ต้องการจำเป็นและวิธีการพัฒนา จากการวิเคราะห์เอกสาร สำรวจจากนักวิเคราะห์นโยบายและ แผน จำนวน 298 คน และสัมภาษณ์จากผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน และนักวิเคราะห์ นโยบายและแผน จำนวน 18 คน 2) สร้างรูปแบบ โดยนำผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบและเอกสารประกอบการใช้รูปแบบได้แก่ ชุดฝึกอบรมและคู่มือ ตรวจสอบร่างรูปแบบ และเอกสารประกอบการใช้รูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน แล้วจึงปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 3) ทดลองใช้รูปแบบ กับนักวิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 10 คน 4) ประเมินรูปแบบ โดยศึกษา ความคิดเห็นต่อความเป็นประโยชน์และความเหมาะสม จากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกับขั้นตอนที่ 3

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สมรรถนะที่ต้องการจำเป็น ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ มี 1 องค์ประกอบ คือ ความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ 2) ด้านทักษะ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การคิด การนำเสนอที่ประชุม และการทำงานเป็นทีม 3) ด้านเจตคติ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความอดทน และ ความเสียสละ ส่วนวิธีการพัฒนาสมรรถนะ มี 4 วิธี ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติ ในงาน การสอนงาน และการศึกษาด้วยตนเอง

- 2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์ของนักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเอกสารประกอบ ได้แก่ ชุดฝึกอบรมและคู่มือ ที่มีโครงสร้างขององค์ประกอบ PIE Model มี 3 หลักการ ได้แก่ 1) วางแผนเป็น (Planning: P) 2) เข็นแผนออก (Implementation: I) และ 3) บอกผลของแผนได้ (Evaluation: E) โดยผ่าน กระบวนการพัฒนา 3 กิจกรรม คือ 1) สร้างความรู้ความเข้าใจ (Knowledge Creation) 2) นำไปใช้ ปฏิบัติ (Action Operation) และ 3) ทบทวนปรับเปลี่ยนผลงาน (Revise Performance) และ เอกสารประกอบรูปแบบ มีเนื้อหาสาระ 4 ส่วน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลสภาพของหน่วยงานและ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน 2) การกำหนดทิศทางของหน่วยงาน 3) การกำหนดกล ยุทธ์ การกำหนดตัวขึ้วัดความสำเร็จแผนกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และ 4) การ ติดตามและการประเมินผลแผนกลยุทธ์ ผลการตรวจสอบทั้งร่างรูปแบบและเอกสารประกอบ พบว่า มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
 - 3. ค่าคะแนนความรู้ หลังใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ
- 4. ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นประโยชน์และความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ปรับปรุงรูปแบบจากการทดลองใช้เพื่อให้เหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดทำแผนกลยุทธ์ ของนักวิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

Title A MODEL FOR THE DEVELOPMENT OF STRATEGIC PLANNING

COMPETENCIES OF PLAN AND POLICY ANALYSTS IN PRIMARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES

Author

Roongthip Phlaengrith

Advisor

Associate Professor Panuwat Pakdeewong, Ph.D.

Co - Advisor

Associate Professor Chalong Chatruprachewin, Ph.D.

Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D.

Academic Paper

Thesis Ph.D. in Education, Naresuan University, 2012

Keywords

Model of development, Strategic Planning Competencies,

Plan and Policy Analysis, Primary Educational Service Area Offices

ABSTRACT

The purpose of this research was 1) to study the needs for competencies and development of strategic planning competencies of plan and policy analysts in primary educational service area offices, 2) to develop a model, 3) to experiment the drafted model and 4) to improve the model. Research and Development methodology included 4 steps. Step 1) To study the needs for competencies and development of strategic planning competencies by document analysis, to survey by plan and policy analysts of 298 samples, and to interview planning and policy group of director and plan and policy analysts of 18 samples. Step 2) A model was drafted by analysis and synthesis of the study results in the first step, to draft training kit and training manual, and evaluated by 9 experts. Step 3) the model was experimented by 10 plan and policy analysts, to evaluate a model by survey the opinion of useful and appropriate, and to interview that samples. Step 4) to improve the model by the study result in the third step. The study revealed that:

1. The needs for competencies include 1) knowledge, one component: knowledge of strategic planning. 2) skill, three components: thinking, presentation meeting and teamwork. 3) attitude, three components: responsibility, endurance,

sacrifice. And the development of strategic planning competencies include 4 methods: workshop, on the job training, coaching and independent self-study.

- 2. The model, training kit and training manual include PIE model or three main components: Planning, Implementation and Evaluation. They were develop process by 3 activities: 1) knowledge creation 2) action operation and 3) revise performance. The document of training model include 4 parts: 1) the study data of organization status and unit environment analysis, 2) organization direction, 3) strategic formulation, strategic key indicator of plan and strategic implementation. And 4) strategic monitor and evaluation. The model was evaluated, it was found that useful and feasibility with high level.
- 3. The average scores of post-tests from knowledge strategic planning competencies questionnaire was higher than pretests.
- 4. The training model was evaluated, it found that useful and appropriate with high level, and the model was improved from the study result in the third step, it found that appropriate for development of strategic planning competencies of plan and policy analysts in primary educational service area offices.